

Els Estats Units estan vivint una gran mobilització popular. Un moment significatiu va ser quan el 20 de gener Pete Seeger –un autor fins ara vetat– i Bruce Springsteen van cantar junts «This land is your land»

VICENÇ
NAVARRO

CATEDRÀTIC POLÍTQUES
PÚBLIQUES (UPF)

Què està passant ara als Estats Units d'Obama

L'atenció mediàtica cap a la figura del candidat demòcrata, ara president Barack Obama, presentant-lo com el generador d'un moviment popular, ha significat que es desconeixi la gran mobilització popular que està existint als EUA i que ha fet possible l'elecció d'Obama. L'enorme descrèdit de les institucions polítiques representatives que existeix als EUA, conseqüència de la percepció generalitzada entre les classes populars que tals institucions no representen els interessos de la població, sinó els dels grups financers, econòmics i corporatius que financen les campanyes electorals dels polítics, explica que tots els candidats de les últimes eleccions es van haver de presentar com a anti-Washington. Washington representa –als ulls de la majoria de la ciutadania– el maridatge de la classe política amb el que s'anomena en aquell país la *corporate class*, la classe empresarial que inclou les grans empreses del país.

Aquesta mobilització anti-Washington es presenta en formes diferents. Una d'aquestes formes és la mobilització dels sindicats pressionant el Govern d'Obama perquè aprovi una llei (cosa a la qual es va comprometre en la campanya electoral) que faciliti la sindicalització dels treballadors, un dret molt restringit als EUA a causa de l'enorme poder de la *corporate class*. Segons les últimes enquestes, ni més ni menys que el 73% de la població que treballa desitjaria tenir tal·lei. El 68% dels treballadors no sindicalitzats desitjarien estar-ho, però temen fer-ho, ja que no és infreqüent que un treballador sigui acomiadat per intentar sindicalitzar els seus col·legues en el lloc de treball. L'acomiadament implica no solament la pèrdua del salari, sinó també de l'atenció sanitària del treballador i de la seva família. Avui, el 62% dels ciutadans nord-americans obtenen la seva cobertura sanitària a través de la seva empresa. Els empresaris negocien (en els altament descentralitzats convenis col·lectius) amb els seus empleats i treballadors no tan sols els salaris, sinó també la cobertura sanitària, pagant a les companyies d'assegurança sanitària la pòlissa per a l'assegurament privat. Aquesta és, per cert, la proposta de reforma sanitària que han fet a Espanya els partits conservadors i liberals, com el PP i CiU, amb l'objectiu de facilitar l'assegurament privat de la sanitat (mitjançant el desgravament de l'assegurament privat col·lectiu). Als EUA, quan un treballador perd la seva feina, perd també la seva cobertura sanitària, la qual cosa explica l'enorme por que té el treballador de perdre el seu lloc de treball. Els Estats Units són el país on hi ha menys dies perduts com a conseqüència de vagues. La disciplina laboral se sosté sobre la base que, els beneficis socials (incloent-hi els sanitaris), els controlen els empresaris. Per aquest motiu les associacions empresarials s'oposen a la cober-

tura sanitària universal (en la qual sigui el Govern el que financi i garanteixi la cobertura sanitària), atès que els privaria de poder controlar la força de treball. S'explica així perquè els sindicats han estat els agents socials que han pressionat més per aconseguir la universalització dels beneficis sanitaris als EUA.

Una altra demanda dels sindicats és poder aconseguir el dret de sindicalització. És a dir, que el sindicat pugui existir en una empresa quan la majoria de treballadors així ho demani. Aquest dret tan elemental no existeix als EUA. L'empre-

Un dels compromisos electorals del nou president, que ara se li reclama que compleixi, és una llei que faciliti la sindicalització dels treballadors, un dret molt restringit en aquell país

sari té, en la pràctica, el poder de controlar el procés de les eleccions. Aquesta demanda sindical serà un dels punts de batalla en l'època d'Obama. El món empresarial lluitarà fins a l'últim moment perquè aquesta proposta no es converteixi en llei.

Aquesta mobilització sindical està recuperant la història de la lluita pels drets laborals als EUA. Figures que eren prohibides i que havien estat vetades en els mitjans de comunicació durant tots aquests anys estan sent ara reconegudes. Un dels moments més emotius en les festes d'inauguració del president Obama va ser precisament quan mig milió de persones que van assistir al concert de Washington (el diumenge abans del dia de la Inauguració) van seguir l'última cançó del concert que, per petició popular, va ser de Peter Seeger (que, junt amb Woody Guthrie, havien estat els fundadors de la cançó de protesta del món del treball enfront de l'enorme explotació de classe que existeix als EUA), que va estar vetat en els majors mitjans d'informació per molts anys. Pete Seeger va cantar, junt amb Bruce Springsteen (que es va referir a Peter Seeger, de 89 anys, com el seu mestre i la seva inspiració), l'himne de les esquerres nord-americanes «This land is your land» ('Aquesta terra és la teva terra'), utilitzant la lletra original de la cançó que havia estat prohibida durant tots aquests anys. La multitud va cantar a l'uníson amb una gran emotivitat. Era el principi de la fi del maccarthisme. No estava programat, però l'acte va ser d'una enorme emotivitat.

El president electe, assegut en primera fila, somreia i es balancejava al ritme de la cançó. Però era obvi que no sabia la lletra original: els seus llavis somreien, però no podia seguir les paraules de la cançó. Era el ritme de la multitud el que feia moure Obama, però sense que aquest cantés encara la mateixa cançó. Aquí està el futur repte de la mobilització popular, que Obama aprengui la lletra i l'esperit d'aquella cançó, fins fa poc prohibida i marginada en aquell país. ©